

A dohányzás története

A dohánynemzetség legtöbb faja a nyugati féltekén, azaz Amerikában őshonos. Először az Észak-Amerika nyugati részén élő indiánok termesztették, onnan terjedt el az egész világon. Amerika felfedezésekor Kolumbusz Kristóf 1492 októberében lát először Y alakú pipából – a tabagóból – dohányzó indiánokat. Az indiánok a dohánynak gyógyhatást is tulajdonítottak, emellett szertartásaiknak, pl. a békepipa elszívásának is fontos kelléke volt.

A dohány feltételezett gyógyító hatásának köszönhetően került át Európába: 1556 és 1559 között Fraciaországba, Angliába és az Ibériai-félszigetre. 1560 körül Jean Nicot, Portugália francia nagykövete tubákkal gyógyítja Medici Katalin migrénjét, leírja a dohány orvoslásban alkalmazható tulajdonságait. A dohánynemzetség róla kapta a nevét: *Nicotiana*. A portugál és a francia hajósok ezt követően az egész világba elvitték a dohányt.

Németországban már 1586-ban felhívják a figyelmet a dohány veszedelmes tulajdonságaira és hatásaira. 1614-ig még Európa-szerte tubákolnak, ekkor sevillai koldusok „feltalálják” a cigarettát.

Az Amerikai Egyesült Államokban 1830 körül lángolnak fel az első dohányzásellenes mozgalmak. 1868-ban az angol parlament már nemdohányzó vasúti kocsik indítására kötelezi a vasúttársaságot.

1950-ben bizonyítják be a dohányzás összefüggését a tüdőrák kialakulásával. A 20. század végén több országban férfiaknál a rákos halálesetek egyharmada, nőknél 10%-a a dohányzásra vezethető vissza. A rák mellett a dohányzás a szív- és érrendszeri betegségek kialakulásában is jelentős rizikófaktor.

1997-ben indítják az első pert az Amerikai Egyesült Államokban a dohányzás okozta megbetegedés miatt. Azóta jelentős dohányzásellenes kampányokkal próbálják csökkenteni a dohányzást és az ezzel összefüggő megbetegedéseket.